

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTESTVÉREKET, ÉS
MINDENKIT, AKI A CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

Nagyon nehéz elviselnem, hogy amikor végre találunk egy kis időt arra, hogy anyámékkal együtt elmenjünk a nagymamámhoz – panaszkolta egy fiatal, háromgyermekes édesanya barátnőjének –, mindig előjönnek régi történetek, olyan rokonokról esik szó, akiket én nem is ismertem. A nagy előkotor régi, elsárgult fényképeket és mi, akiknek most olyan mindegy, hogy mi volt 40 - 50 évvel ezelőtt, szóhoz se jutunk. A gyerekeink unalmukban rendetlenkedni kezdenek, ha meg azzal csitítjuk őket, hogy meséljenek az iskoláról, a sportegyesületről, vagy bármiről, ami őket foglalkoztatja, a harmadik mondatnál közbeszól valamelyik öreg, hogy tudod, amikor én voltam fiatal, ... A férjem ilyenkor tisztelettudóan hallgat, és óvatosan az órájára pillant.

Ferenc pápa szerint „az ifjú és az öreg az élet két pólusa: az előre mutató remény és a visszatekintő emlékezet. Az a mód, ahogy egy társadalom a fiatalokat és az öregeket kezeli, meghatározza a társadalom minőségét. Ha egy nép nem óvja az öregeit és nem törődik a fiatalokkal, jövő és remény nélküli néppé válik, mert az ifjúság – a gyerekek, a fiatalok – és az öregek együtt hordozzák a történelmet. Az ifjúság adja a biológiai életerőt, az öregek a tapasztalatot és emlékezetet. Szomorú látni az olyan társadalmat, azt a kultúrát, amely már emlékeit is elveszíti.” (Beszéd a Szt. Egyed közösséghez, 2014. jún. 15.)

Azoknak a nagyszülőknek, akik megláthatták gyermekeik gyermekeit, egy nagy feladat is osztályrészül jutott: élettapasztalatuk, családjuk, közösségük, népük történetének továbbadása; egyszerűen szólva bölcsességük és hitük tárházának megnyitása. A családnak nagy áldás, ha a nagyszülők mindig kéznél vannak. Nem csak azért, mert szükség esetén rájuk lehet bízni a gyerekvigyzást, vagy, mert besegíthetnek a háztartási munkába, hanem mert átadják unokáiknak azokat az értékeket, amelyekről a társadalom szívesen megfeledkezik. „A hittel és a szeretettel egységben a remény biztos jövő felét irányít bennünket, amelynek egészen más távlatai vannak, mint a világ bálványai által felkínált illúzióknak, és ez új erőt és új lendületet ad a mindennapi életnek.” (Lumen Fidei 57)

Mai társadalmunkban a pénz bálványa áll a középpontban és nem az ember. Az ember csak addig értékes, ameddig termel, produkál, hasznot hajt. Ferenc pápa gyakran mondja, hogy kultúránk a leselejtezés kultúrájává vált: ameddig valamit és valakit hasznosnak tartunk, használjuk, majd amikor már nincs rá szükségünk, eldobjuk. Ha fenntartása terhes számunkra, megsemmisítjük, meg akarunk még a létezéséről is feledkezni.

Idézetek fel családi, rokoni, baráti körötökből olyan családokat, ahol minden váratlan nehézség ellenére sikerült megőrizniük a reményt, a bizalmat egymásban és a jövőben!

„Az emberi szellem, bár részese a test öregedési folyamatának, bizonyos értelemben mindig fiatal marad; csak az örökkévalóság felé fordulva kell élnie. Ezt a maradandó fiatalságot elevenebben tapasztalja az, akinél a jó lelkiismeret belső tanúságához szeretett emberek előzékeny, hálás odahajolása kapcsolódik. ... Valamennyien ismerünk csodálatos fiatalsággal és szellemi erővel bíró öreg embereket, a szavuk buzdítás, a példájuk vigasztalás, az emberi és szellemi örökség fölbecsülhetetlen fenntartói. Igaz, hogy fizikailag az öregek általában segítségre szorulnak, de ugyanígy igaz az is, hogy előrehaladott korukban fékezik a fiatalokat, akik útkeresésükben gyakran túl messzire szaladnak. Az öreg emberekről szólva hadd forduljak a fiatalokhoz is, álljanak ott az öregek mellett szeretettel és nagylelkűen. Az öregek sokkal többet tudnak nektek adni, mint ahogy azt el tudjátok képzelni.” (I. Szent II János Pál pápa: Levél az öregekhez, 12)

Hogyan segíthetnek a fiatalok az öregeknek megőrizni testi-lelki frissességüket, lelki egyensúlyukat?

Bizonyára találkozhatok már magányos öregekkel, akik semmit sem tudnak örömmel fogadni, akik panaszkodnak, ha esik, ha fúj, ha süt a nap, ha borús az idő. Különösen a nagyvárosokban, ahol mindenki siet a dolgára, senki sem mire nem ér rá, maradnak magukra az öregek, és érzik értelmetlennek életüket. Az ilyeneknek is nagy áldás, ha életüknek értelmet és célt adhat a fiatalabb generációval való foglalkozás. „A város a találkozás és a szolidaritás kiváltságos helye lehetne, ám gyakran a menekülés és a kölcsönös bizalmatlanság helyévé válik. A házakat és városnegyedeket inkább az elszigetelés és védekezés, mint a kapcsolatok és az integráció céljából építik. Ebben a környezetben az evangélium hirdetése szolgál alapul az emberi élet méltóságának helyreállításához, mert Jézus bőségesen akarja árasztani az életet ezekbe a városokba (vö. Jn 10,10). Az emberi élet egységes és teljes értelme, melyet az evangélium kínál, a legjobb gyógyszer a városok bajaira, jóllehet látnunk kell, hogy az evangelizáció uniformizált, merev programja és stílusa nem megfelelő a helyzet megoldására. Ha a maga mélységeivel együtt megéljük azt, ami emberi, s a tanúságtétel kovászaként lépünk be a kihívások szívébe, bármely kultúrában, bármely városban, akkor az jobbat teszi a keresztényt és megtermékenyíti a várost.” (Evangélium Gaudium 75.)

Az öregek és fiatalok közötti szakadék egyik oka bizonyára az, hogy a fiatalok eltávolodnak a hittől, sokan legfeljebb a bérmelegedésig jutnak el, aztán már úgy élnek, mintha meg sem keresztelkedtek volna. Ferenc pápa szerint „Az ifjúsági lelkipásztorkodás megszokott formája a társadalmi változások zátonyára futott. A szokványos struktúrákban a fiatalok gyakran nem találnak válaszokat gondjaikra, szükségleteikre, problémáikra és sebeikre. Ránk, felnőttekre tartozik, hogy türelemmel meghallgassuk őket, értsük meg gondjaikat, igényeiket, és tanuljunk meg olyan nyelven beszélni velük, amelyet megértenek. Ugyanezen oknál fogva a nevelési próbálkozások sem hozzák meg a remélt gyümölcsöket.” (EG 105.)

Mindez nem azt jelenti, hogy az Egyháznak alkalmazkodnia kell a változó társadalomhoz. A változások kihívásokat jelentenek, és a kihívásokra kell megtalálnunk a válaszokat. „A kihívások arra szolgálnak, hogy leküzdjük őket. Legyünk realisták, de ne veszítsük el a vidámságot, a bátorságot és a reményteljes odaadást! Valahányszor a jelenben olvasni próbáljuk az idők jeleit, tanácsos meghallgatni a fiatalokat és az időseket. Mindkét csoport a népek reménysége. Az öregek hordozzák annak a tapasztalatnak az emlékezetét és bölcsességét, mely arra hív, hogy ne ismételjük meg ostobán a múlt hibáit. A fiatalok arra hívnak, hogy élésszük újra és növeljük a reményt, hiszen ők az emberiség új irányulásait hordozzák, és utat nyitnak a jövő felé, hogy ne maradjunk olyan struktúrák és megszokások nosztalgijához horgonyozva, melyek már nem hordozzák az életet a mai világban. Ne engedjük, hogy elragadják tőlünk a missziós erőt!” (EG 108, 109)

Mi segít nektek abban, hogy gyerekeitekben egészséges jövőképet tudjatok kialakítani? Hogyan tudjátok gyökereiket tudatosítani és a jövőjükbe vetett reményüket megalapozni?

Irigyellek ezért a gondodért – válaszolt a barátnő –, a nagyszüleimet nem is ismertem, rég meghaltak, a szüleim elváltak, mindketten új házasságot kötöttek, nagyon ritkán találkozunk, akkor is legfeljebb vagy az egyikkel, vagy a másikkal. Soha nem volt részem családi összejövetelben, pedig milyen jó lenne hallani valamit anyám gyerekkoráról, a házról, ahol laktak, a nagymamámról, akiről csak annyit tudok, hogy állítólag nagyon szép lány volt, de sohase láttam még a fényképét sem. A férjemnek sincs családja, rokonsága, ő a délidékről származó árva gyerek volt. A gyerekeink is sokszor mondják, hogy milyen jó egyik vagy másik iskolatársuknak, mert olyan jópofa nagyiya van. Abban reménykedem, hogy majd mi is leszünk nagyszülők, és öröm lesz unokáinkkal lenni, és ők is örömmel lesznek velünk.

Bíró László
az MKPK családreferens püspöke
a Magyar Katolikus Családegyesület elnöke